

Årsmelding for Norsk folkemusikklag

For perioden årsmøtet 2019 – årsmøtet 2020

Årsmeldingen følger som vanlig arbeidsperioden til det nåværende styret, dvs. fra årsmøtet 2019 til årsmøtet 2020. Derimot følger regnskapet kalenderåret.

Styremedlemmer og tillitsvalgte

Leder: Bjørn Aksdal, Trondheim

Nestleder og seminaransvarlig: Per Åsmund Omholt, Rauland

Skriftredaktør: Sveinung Søyland Moen, Førde

Regnskap- og økonomiansvarlig: Anne Svånaug Blengsdalen, Kongsberg

Medlemsansvarlig: Andrea Kasbo Rygh, Rauland

Varamedlemmer:

Første varamedlem: Sigrid Stubsveen, Engerdal

Andre varamedlem: Leif Ingvar Ranøien, Elverum

Revisor: Siri Mæland, Trondheim

Valgkomité:

Hans-Hinrich Thedens, Oslo

Mary Barthelemy, Glåmos

Ansvarfordelingen i styret

Under konstitueringen av styret i Oslo 13. mai gikk styret gjennom lagets arbeidsoppgaver og fordelte det praktiske ansvaret for disse oppgavene mellom styremedlemmene. Lederen er den eneste som er direkte valgt av årsmøtet og er således hovedansvarlig for styrets arbeid overfor årsmøtet.

Per Åsmund Omholt er lagets nestleder og hovedansvarlig for det årlige seminaret. Sveinung Søyland Moen er redaktør for Musikk og tradisjon, Anne Svånaug Blengsdalen er ansvarlig for regnskap og økonomi, mens Andrea Kasbo Rygh er ansvarlig for kontakten med medlemmene. Første varamedlem Sigrid Stubsveen har i tillegg vært innkalt og deltatt på noen av styremøtene.

Lederen kaller inn til styremøtene og er hovedansvarlig for sakspapirer. Han er i tillegg hovedansvarlig for årsmøtepapirer. Referatskrivingen går på omgang mellom de øvrige styremedlemmene.

Økonomien og driften av laget

Lagets økonomi har vært vanskelig og uforutsigbar de siste årene. Dette skyldes bortfall av tidligere stabile ordninger som sikret både drift av laget og utgivelsen av skriftet Musikk og tradisjon. Laget hadde tidligere en institusjonell forankring som innebar sekretariats- og regnskapstjenester. Dette opphørte i 2015. I perioden 2016 til 2017 engasjerte laget regnskapsbyrået Soldi for å ivareta regnskapsdelen i NFL, mens de øvrige sekretær oppgavene ble fordelt mellom styremedlemmene. Av økonomiske årsaker ble avtalen med Soldi sagt opp i november 2017 ved et styrevedtak, og fra 1. april i 2018 har styret selv tatt på seg oppgaven med å føre regnskapet. Styremedlem Anne Svånaug Blengsdalen har hatt ansvaret for regnskapsføringen på vegne av styret.

Styret i NFL har måttet bruke mye tid og ressurser på å finne nye løsninger når det gjelder lagets økonomi. Vi søkte Norsk kulturråd om støtte til driften av Norsk folkemusikklag for 2018 og ble innvilget kr. 100.000 i driftsstøtte. Ved fornyet søknad for 2019 fikk vi i desember 2018 tilsagn om kr. 102.000 i driftsstøtte for 2019. Dette har berget driften av laget så langt. Denne støtteordningen må imidlertid søkes hvert år og gir således lite forutsigbarhet.

Musikk og tradisjon (MoT) finansieres dels gjennom medlemsavgiften, dels gjennom offentlige støtteordninger. I 2017 mistet vi publiseringsstøtten fra Norges Forskningsråd. Dette tilskuddet har vært søkt av Novus forlag. Fram til og med 2017 mottok vi kr. 50.000 i årlig publiseringsstøtte herfra. I 2018 ble denne støtteordningen omorganisert, redusert og overført til CERES. Musikk og tradisjon var dessverre ett av de 16 skriftene som ikke kom inn under den nye støtteordningen. Vi har prøvd å finne ut årsaken til dette, men det gis ikke begrunnelser for vedtakene. Som en overgangsordning fikk vi tildelt drøyt kr. 41.000 i publiseringsstøtte fra Forskningsrådet i 2017 til 2018-utgaven av skriftet. Fra og med 2019 mottar vi ingen publiseringsstøtte.

Høsten 2018 gikk laget ut til institusjoner og organisasjoner på folkemusikk- og folkedanssektoren og ba om et ekstra tilskudd for å redde Musikk og tradisjon. Styret i NFL sendte et brev og spurte om man ville tegne et såkalt støtte-medlemskap for 2019 og evt. for 2020. Responsen var overveldende og viste en sterk oppslutning om skriftet. Vi fikk 11 positive svar, som samlet utgjorde kr. 50.000 for 2019. Vi har foreløpig fått lovnad om kr. 31.000 i støtte for 2020.

Stiftinga for folkemusikk og folkedans innvilget kr. 24.500 i forbindelse med støtteaksjonen for MoT for 2019, mens vi søkte om kr. 25.400. Vi søkte også Rådet for folkemusikk og folkedans (små og raske midler) om kr. 10.000 til seminaret i 2019 og fikk kr. 6.000.

Vi har i 2019 startet sonderinger med tanke på å få en fast institusjonell tilknytning for Musikk og tradisjon for å sikre utgivelsen i framtiden. Dette gjelder spesielt hvis skriftet ikke kommer inn under støtteordningen til Unit (tidligere CERES), som i 2020 skal vurderes på ny når det gjelder perioden 2021–2023. Styret har også begynte å undersøke muligheten for å kunne etablere et nytt fast sekretariat for laget.

Styremøter

Det har i denne perioden vært holdt tre ordinære styremøter i Oslo, henholdsvis 13. mai og 23. oktober 2019 og 15. januar 2020, samt et styremøte i Rauland 18. mars 2020 i forkant av årsmøtet. I tillegg har det vært holdt fire styremøter via skype for business; 25. juni og 28. august 2019 og 18. februar og 18. mars 2020. I tilknytning til årsmøtet 2020. Det ble behandlet i alt 45 saker (2018-2019: 26) under disse styremøtene, mens det i hele 2019 ble behandlet 58 saker (2018: 28).

Under styremøtet 13. mai var daglig leder i FolkOrg, Linda Dyrnes invitert for å diskutere et mulig framtidig samarbeid med Norsk folkemusikklag. På styremøtet 23. oktober var Unni Løvlid ved Norges musikkhøgskole invitert til en samtale om samarbeid mellom skolen og NFL.

Styret legger vekt på å holde utgiftene knyttet til møtevirksomheten på et lavest mulig nivå. Vi vil derfor takke Norges musikkhøgskole, FolkOrg og Nasjonalbiblioteket i Oslo for gratis lån av møterom.

Representasjon og fagpolitisk arbeid

Andrea Kasbo Rygh deltok på vegne av styret på møte i Riksscenerådet i Oslo 15. november.

Styret sendte på vegne av laget en uttalelse til Universitetet i Tromsø hvor man uttrykte bekymring med situasjonen som hadde oppstått ved Nordnorsk folkemusikksamling etter at Ola Graff hadde gått av og det ennå ikke var gjort vedtak om videreføring og den faglige håndteringen av samlingen i framtiden. Vi fikk svar fra UiT om at det ville bli utlyst en stipendiatstilling i musikkvitenskap som man håper vil kunne knyttes opp mot nordnorsk folkemusikk, avhengig av hvem som søker stillingen.

Årsmøtet 2019

Årsmøtet ble holdt i Slottsbiblioteket på Nasjonalbiblioteket i Oslo 22. mars. Til sammen møtte 11 medlemmer inkludert styret. Det ble behandlet 11 saker, hvor framtiden til laget

og lagets skrift ble den saken som tok mest tid. Deltakerne kom her med flere konstruktive innspill som styret tok med seg i det videre arbeidet.

Som vanlig ble årsmelding, regnskap, arbeidsprogram og budsjett lagt fram. Styrets framlegg ble enstemmig vedtatt. Årskontingenten ble vedtatt videreført på samme nivå som foregående år. I tillegg ble tema og sted for neste års seminar diskutert. Valgkomiteens innstilling ble lagt fram av Hans-Hinrich Thedens.

Regnskapet

Når det gjelder regnskapet for NFL for 2019 kan det se ut til at laget har et driftsoverskudd på kr. 125.486,44 (underskudd kr. 26.635,41 i 2018). Egenkapitalen til laget er pr. 31/12-2019 kr. 162.726,37. Dette er imidlertid misvisende for den reelle situasjonen ettersom regnskapet for MoT er et separat regnskap fra Novus. Av ulike årsaker var publiseringen av skriftet for 2019 utsatt til slutten av februar 2020, slik at kostnadene til dette skriftet ikke er kommet med i driftsregnskapet for 2019. Dermed er det planlagt utgitt to skrift i 2020, som begge må dekkes innenfor inneværende års budsjett.

Etter at Novus overtok som forlag for Musikk og tradisjon (MoT), har de også ført separat regnskap for skriftet. Det finnes en skriftlig avtale mellom Norsk folkemusikklag og Novus om utgivelsen av skriftet og økonomien knyttet til dette. Novus tar inn medlemspengene på vegne av laget og sender ut skriftet til medlemmene. En del av medlemspengene går til å dekke utgivelsen av skriftet. Resten av medlemspengene blir stående på en egen konto hos Novus og fungerer som en sikkerhet knyttet til ekstraordinære utgifter eller manglende støtte til framtidige utgivelser. Styret kan imidlertid når som helst be om å få overført hele eller deler av denne summen til lagets konto. Saldoen på kontoen vår hos Novus forlag ved utgangen av regnskapsåret 2019¹ er minus kr. 15.749,54 (pluss kr. 16.692,999 i 2018).

Det er et generelt problem for regnskapsføringen at støtte ofte blir overført til lagets konto på et seinere tidspunkt enn selve tildelingen. Det gjelder støtten til seminaret 2018 og jubileumsskriftet for 2018 fra Stiftinga og Rådet for folkemusikk og folkedans. Årets resultat må derfor ses i lys av fjorårets, der vi hadde et underskudd ettersom bevilgningene ikke kom med i dette regnskapet.

Når det gjelder årets seminar i Oslo kom dette ut med et underskudd på kr. 14.852,87. Vi mottok som tidligere nevnt kr. 6.000 i støtte til seminaret fra Stiftinga for folkemusikk og folkedans.

Medlemmer

Antall medlemmer pr. 14.02.2020 er 116. Antall medlemmer fordeler seg på personlige medlemmer, studenter, familier, institusjoner og æresmedlemmer. De fire

¹ Forlagskostnader oppgitt pr. 4/3-2020, men ført av Novus på regnskapsåret 2019

æresmedlemmene er; Jan Petter Blom (1998), Sven Nyhus (1998), Ingrid Gjertsen (2016) og Egil Bakka (2018). Det er 24 institusjoner som har medlemskap i NFL. Det blir sendt ut åtte gratisabonnement, inkludert tre til medlemmer i redaksjonsrådet og fem pliktleveringer til Nasjonalbiblioteket. Disse er ikke telt med i antall medlemmer.

På seminaret med Ungt forskerforum i 2020 vil vi informere om Norsk folkemusikklag og oppfordre unge forskere til å melde seg inn i laget.

ICTM

Norsk folkemusikklag (NFL) representerer gjennom styret den norske nasjonalkomiteen for International Council for Traditional Music (ICTM), og NFL står som «corporate member» i organisasjonen.

Organisatorisk plass

Norsk folkemusikklag er åpen for alle former for samarbeid med andre folkemusikk- og folkedansorganisasjoner. Fram til nå har laget ønsket å stå som en egen selvstendig organisasjon, bl.a. fordi laget har en klar akademisk profil med et faglig tidsskrift på nivå 1.

Samarbeid med utdanningsinstitusjonene

I NFL har det lenge vært diskutert hvordan våre seminarer i større grad kan være et forum for studenter innen folkemusikk og folkedans. Etter jubileumsseminaret til NFL i Bø i november 2018 kom det et initiativ fra studentene Karolina Westling og Sigrid Stubsveen om å etablere et forskerforum for studenter. Dette førte til at Norsk folkemusikklag inngikk et samarbeid med de mest sentrale utdanningsinstitusjonene innen folkemusikk og folkedans; Ole Bull Akademiet, Universitetet i Sørøst-Norge campus Rauland og Norges musikkhøgskole. Forskerforumet skal være åpent for alle som vurderer å ta, tar eller har tatt en mastergrad innen norsk folkemusikk. Stipendiater er også velkomne.

I forkant av NFLs årsmøte og seminar i 2019 ble det derfor arrangert en todagers samling for studenter i det nyetablerte **Ungt Forskerforum i Folkemusikk og Dans** på Slottsbiblioteket i Nasjonalbiblioteket. Dette var et samarbeid med CEMPE (*Senter for fremragende utdanning i musikkutøving*). Her presenterte studentene sine pågående prosjekter, og i tillegg deltok tidligere masterstudenter, som presenterte sine ferdige arbeider. Samlingen var svært vellykket og hadde stor deltakelse. Styret i NFL var også godt representert under samlingen. En tilsvarende samling er planlagt i forkant av årets seminar i NFL som foregår ved Universitetet i Sørøst-Norge, campus Rauland 18.– 20. mars

I etterkant av seminaret i 2019 ble det lørdag 23. mars holdt et møte hvor alle som underviser på høgskole/universitetsnivå innen folkemusikk og folkedans var invitert. Hensikten med møtet var å diskutere utvikling av samarbeid og informasjonsflyt mellom utdanningsinstitusjoner innen folkemusikk i Norge. Det første møtet ble sett på som et

pilotprosjekt, og det er ennå uavklart om det blir et tilsvarende møte i forbindelse årets med seminar.

Skriftet «Musikk og tradisjon»

Norsk folkemusikklags tidsskrift *Musikk og tradisjon – tidsskrift for forskning i folkemusikk og folkedans*, kommer ut med ett nummer per år, og blir utgitt av Novus forlag. Det er et fagfelleverdert vitenskapelig tidsskrift som ligger på nivå 1 i Universitets- og høyskolerådets system for registrering av publiseringskanaler.

Fra 2019 har redaksjonen bestått av Sveinung Søyland Moen (redaktør), Bjørn Aksdal, Anne Svånaug Blengsdalen og Per Åsmund Omholt. Redaksjonsrådet har, som foregående år, bestått av Egil Bakka, NTNU, Trondheim; Jan-Petter Blom, Universitetet i Bergen; Tellef Kvifte, Universitetet i Sørøst-Norge, Rauland; Dan Lundberg, Svenskt visarkiv, Musikverket, Stockholm; Niklas Nyqvist, Finlands svenska folkmusikinstitut, Vasa; Astrid Nora Ressem, Nasjonalbiblioteket, Oslo og Lisbet Torp, Musikmuseet, København.

Musikk og tradisjon nr. 33 (2019) ble dessverre forsinket og kommer derfor først ut til NFLs seminar i mars 2020. Nummeret er på 173 sider og inneholder følgende fagfelleverderte artikler: Astrid Nora Ressem: «Skillingsstrykk», Cecilie Authen: «Rikard Berge – Dokumentasjon av folkemusikk gjennom fonografi og fotografi», Siri Dyvik: «Kortbuen – Hvordan låt det?» og Marit Vestrum: «Gammeldansswing i Nord-Trøndelag. Presentasjon av og refleksjon rundt et dokumentasjonsprosjekt». Skriftet inneholder som vanlig konferanserapporter og sammendrag av folkemusikkrelaterte masteroppgaver.

Tidsskriftet markedsfører seg gjennom Norsk folkemusikklags hjemmeside og Facebookside, Novus forlag, direkte informasjon vi e-post og gjennom uformelle kontakter. Nummeret er også tilgjengelig som elektronisk skrift fra Novus forlag sine hjemmesider for elektroniske skrift: ojs.novus.no.

Norsk folkemusikklags seminar 2019

«Spelemann og soldat – folkemusikken og militærmusikken»

Norsk folkemusikklag sitt årlige seminar gikk av stabelen i Oslo fredag 22. mars 2019 i samband med avvikling av lagets årsmøte. Siden seminaret i 2018 var lagt til november og hadde et visst omfang, og videre at nyvinningen «Ungt forskerforum» ble avholdt i forkant, fant styret det riktig å begrense seminaret for 2019 til et dagsseminar. Stedet var Slottsbiblioteket i Nasjonalbibliotekets lokaler ved Solli plass. Tema for årets seminar hadde sammenheng med at forsvarrets musikk feiret seg selv i 2018, uten at folkemusikken fikk den plass styret mente den fortjente. Musikken i militærvesenet har betydd mye for både utbredelsen av en del instrumenter på bygdene – for eksempel tromme og klarinett – samt for utdanning av lokale musikere. Norsk Folkemusikklag mente derfor det årlige fagseminaret var en god anledning for å sette søkelyset på nettopp koblingen mellom den militære og den folkelige musikken.

Foredragene ble besørget av to av styremedlemmene og to inviterte foredragsholdere. Militærmusiker og -historiker Niels K. Persen var redaktør for en antologi, «I storm og stille», som ble utgitt i forsvarrets jubileumsår. Persen presenterte denne samtidig som han hadde en gjennomgang av ulike kilder og et omfattende arkivmateriale som er relevante for forskere og historikere.

Førstelektor og trommeslager Bjørn Sverre Kristensen demonstrerte slåttetromma og tok for seg historien om det militære opphavet og den folkelige bruken. Han kunne vise til interessante koblinger mellom trommeslåtter og rytmikk i felerepertoaret.

Lagets leder, organolog og forsker Bjørn Aksdal, satte så søkelys på flere instrumenter i det norske, folkelige instrumentariet som har kobling til det militære, i første rekke klarinetten.

Styremedlem og professor Anne Svånaug Blengsdalen har over tid fordypet seg i musikklivet på 1700-tallet, og hun gav seminardeltakerne en spennende innføring om impulser og repertoar innen den aktuelle konteksten.

Seminaret i 2019 samlet i alt 20 deltakere.

Arkivmateriale

Styret vedtok i 2018 å overlevere det eldre arkivmateriale fra lagets virksomhet til Nasjonalbiblioteket (NB). Styrelederen inngikk på vegne av styret en avtale med Nasjonalbiblioteket v/seksjonsleder Richard Gjems 15. januar 2019 om retningslinjene for sikringen av arkivmateriale. Hele materialet ble i løpet av våren 2019 oversendt til NB.

Informasjonsarbeid

Styret fikk i 2016 laget en roll-up og en informasjonsfolder (flyer) om lagets aktiviteter som styremedlemmene har hatt med seg på ulike arrangementer for å markedsføre NFL. Dessverre var roll-up'en blitt såpass skadet at den ikke var egnet til å kunne benyttes under relevante arrangementer i 2019. I stedet hadde Andrea Kasbo Rygh med flere eksemplarer av lagets informasjonsfolder som ble delt ut til interesserte under Landskappleiken i Vågå. Styret hadde denne gang ikke kapasitet til å ha en egen informasjonsstand med salg av Musikk og tradisjon verken under Landskappleiken eller Folkelarm i Oslo.

Styret har også prøvd å benytte Facebooksiden vår for å spre informasjon om lagets aktiviteter. Facebooksiden er i skrivende stund likt av 414 personer, en økning 47 fra 2019. Vi har også sendt ut flere informasjonsskriv til medlemmene om lagets virksomhet.

Laget har også en egen hjemmeside, som vi av ulike årsaker dessverre ikke har maktet å benytte slik vi ønsket. I tillegg har det vært en del tekniske utfordringer med hjemmesiden. Styret har derfor satt av midler til å få laget en ny hjemmeside. Dette arbeidet er nå i gang, og vi regner med å få den nye hjemmesiden klar før sommeren. Vi håper da å kunne nå flere interesserte potensielle medlemmer gjennom en ny og oppdatert hjemmeside. Adressen til hjemmesiden vår er: www.norskfolkemusikklag.no

Sluttord

Styrelederen vil til slutt takke styremedlemmene og andre tillitsvalgte i laget for godt og samvittighetsfullt arbeid. Jeg vil også takke innlederne på seminaret og bidragsyterne i skriftet og ikke minst en stor takk til de mange institusjoner og personer som bidro til den økonomiske dugnaden for å videreføre utgivelsen av Musikk og tradisjon.

Vi vil også takke våre gode samarbeidspartnere det siste året; spesielt Novus forlag, Nasjonalbiblioteket, FolkOrg og Norges musikkhøgskole.

Styret i Norsk folkemusikklag,

Trondheim, 5. mars 2020

Bjørn Aksdal

Leder